

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 45. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 8. juli 2021

Tidspunkt: 13.00

Sted: vær. 2-145

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Anne Sophie Callesen (RV), Rasmus Nordqvist (SF), Victoria Velasquez (EL), Jan E. Jørgensen (V) og Kim Valentin (V).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

FO Punkt 1. Kommissionens forslag til EU's budget for 2022

– Tidlig forelægning

SEK (2021) 0250 og KOM (2021) 0300

SEK (2021) 0250 – bilag 2 (samlentotat)

Finansministeren: Forslaget blev præsenteret den 8. juni 2021, og behandles på embedsmandsniveau i løbet af juni og juli. Vi forventer, at der foreligger en rådspøisition medio juli. Til oktober indledes forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Vi har derfor valgt at forelægge sagen nu, så der er klarhed omkring den danske linje.

Indhold i Kommissionens forslag

Jeg vil generelt henvise til det samlentotat, som blev sendt til udvalget i sidste uge. Her fremgår nærmere detaljer.

Kommissionen lægger op til et forpligtelsesniveau på 168 mia. euro og et betalingsniveau på 169 mia. euro. Det svarer ifølge Kommissionen til 1,12 pct. af bni i forpligtelser og 1,14 pct. af bni i betalinger, når der tages udgangspunkt i de seneste økonomiske skøn for 2022. I forhold til 2021-budgettet – inklusiv forslag til ændringsbudget 1-3 – er der tale om et fald i forpligtelserne på 0,6 pct. og et fald i betalingerne på 0,7 pct.

Faldet i forpligtelser og betalinger kan især henføres til et fald i anvendelsen af de særlige instrumenter uden for udgiftslofterne. Ses der udelukkende på udgifterne inden for udgiftsloftet, medfører Kommissionens forslag en stigning på 2 pct. eller 3,3 mia. euro i forpligtelser og 1,9 pct. eller 3,1 mia. euro i betalinger.

For så vidt angår forpligtelserne, er der tale om væsentlige stigninger til bl.a. forskning, strukturfonde og Erasmus. For så vidt angår betalinger, er der tale om væsentlige stigninger til bl.a. forskning, digitalisering, infrastruktur projekter, samhörighed, Erasmus og udviklingsområdet. Derudover fore-

slås en stigning på administrationsområdet på samlet set 3,9 procent. Til det samlede udgiftsniveau er det i øvrigt værd at bemærke, at midler fra genopretningsinstrumentet ikke prioriteres som led i den årlige budgetprocedure og ikke påvirker overholdelsen af udgiftslofterne på et teknisk plan. Genopretningsinstrumentet er derfor ikke genstand for forhandlinger i forbindelse med EU's budget for 2022. Vedtages Kommissionens forslag til EU's 2022-budget uden ændringer, skønnes det at medføre et dansk EU-bidrag på ca. 24,8 mia. kr. Til sammenligning har vi på finansloven for 2021 budgetteret med et dansk EU-bidrag på ca. 24 mia. kr. Det svarer til ca. 24,5 mia. kr. i 2022-priser.

Regeringens holdning og forhandlingsoplæg

Presset på de offentlige finanser er steget betydeligt som følge af den igangværende pandemi. Der er blevet pumpet historisk mange penge ud i de europæiske samfund. Både i de nationale budgetter, EU's genopretningsfond og via EU-budgettet. Det er godt. For det har været afgørende for at holde hånden under europæiske – og herunder danske – arbejdspladser og virksomheder. Men nu står vi over for en situation, hvor der er behov for at begynde at konsolidere og foretage vanskelige prioriteringer. Det er situationen i de nationale budgetter. Og det er situationen for EU-budgettet.

Derfor bliver EU-budgettet nødt til at afspejle de rammer, som mange nationale budgetter i øjeblikket er underlagt. Det indebærer bl.a., at vi skal blive bedre til at prioritere og fokusere udgifterne på de områder, hvor en fælles europæisk indsats virkelig giver merværdi. Det gælder eksempelvis klima, digitalisering, migration og forskning. Til gengæld bliver vi nødt til at reducere udgifterne til andre udgiftsområder, så vi reducerer belastningen af medlemslandenes offentlige finanser.

Covid-19-pandemien har samtidig understreget nødvendigheden af, at vi har nok luft i budgettet til at kunne håndtere uforudsete udgifter i løbet af året. Det gælder ikke kun udgifterne relateret til covid-19, men også til eksempelvis håndtering af migration.

Vi må ikke sætte os selv i en situation, hvor vi ikke kan handle hurtigt på europæisk niveau, hvis en ny krise skulle opstå. Slet ikke når nationale råderum er så begrænsede. Vi mener derfor, at der er behov for en større margen op til udgiftslofterne, så EU langt hurtigere kan reagere, hvis der i løbet af året opstår uforudsete behov. Det er et udtryk for rettidig omhu.

FO Regeringens forhandlingsoplæg er derfor, at vi lægger

- stor vægt på, at der sikres en tilstrækkelig margen til håndtering af uforudsete udgifter;
- stor vægt på, at der i EU's årlige budget foretages udgiftspolitiske prioriteringer med henblik på at sikre et samlet set lavere udgiftsniveau, en modernisering af budgettet og større margen til håndtering af uforudsete udgifter;
- stor vægt på, at EU's budget bidrager til dokumenterbare og effektfulde klimarettede tiltag samt en styrket og effektiv opfølgning på klimainsatsen;
- vægt på, at budgetkategori 1 prioriterer midler til excellencebaseret forskning og digitalisering;
- vægt på, at budgetkategori 2 bidrager til en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling samt dokumenterbare og omkostningseffektive resultater;

- vægt på, at der under budgetkategori 3 afsættes realistiske bevillinger til landbrugspolitikken. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling;
- stor vægt på, at der inden for budgetkategori 4 sker en betydelig prioritering af midler til migrationsindsatsen, som bl.a. skal bidrage til arbejdet for et mere retfærdigt og humant asylsystem.

Kommissionens forslag indebærer dog meget markante stigninger, der risikerer at resultere i udfordringer med at bruge penge samt manglende luft til hurtigt og effektivt at kanalisere midler til uforudsete situationer. Derfor lægger regeringen

- vægt på mere moderate udgiftsstigninger generelt i forhold til Kommissionens forslag;
- vægt på, at budgetkategori 5 bidrager til en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag;
- vægt på, at Afrika og nærområderne prioriteres for at adressere de grundlæggende årsager til migration, samt at bevillingerne til den humanitære bistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres inden for budgetkategori 6, naboområder og verden;
- vægt på, at der anlægges en stram og budgetansvarlig linje, for så vidt angår budgetkategori 7 vedrørende administration;
- stor vægt på en fastholdelse af antallet af ansatte i overensstemmelse med MFF-aftalen fra juli; og endelig
- afgørende vægt på, at helt centrale danske hovedprioriteter imødekommes i videst mulig omfang. Det vil sige, at der skal foretages en samlet vurdering af en endelig budgetaftale, som bør imødekomme Danmark og ligesindede lande på de væsentligste spørgsmål om især niveau for margen, udgiftspolitiske prioriteringer, et samlet set lavere udgiftsniveau, modernisering og klimaindsatsen.

En endelig budgetaftale bør dermed i videst mulig omfang imødekomme Danmark på de væsentligste spørgsmål. Det gælder

- tilstrækkelig margen til håndtering af uforudsete udgifter;
- at der foretages udgiftspolitiske prioriteringer til fordel for vækstskabende politikker, migration, forskning, klima; og
- et samlet set lavere udgiftsniveau end foreslået af Kommissionen.

Altså at en endelig budgetaftale samlet set bevæger sig i dansk retning på vores vigtigste prioriteter.

Jeg vil afslutningsvis knytte en bemærkning til administrationsudgifterne. Det fremgår af budgetforslaget, at Europa-Parlamentet har anmodet om 322 flere ansatte. Næsten alle lande har udtrykt stor utilfredshed med Europa-Parlamentets udspil til denne store stigning. Der har været tradition for, at Rådet og Europa-Parlamentet ikke foretager ændringer i hinandens respektive budgetter. Det princip kaldes Gentleman-aftalen og stammer helt tilbage fra 1970.

Regeringen finder det vigtigt, at vi respekterer MFF-aftalen fra juli. Her fremgår det bl.a., at niveauet for ansatte på tværs af institutionerne skal fastholdes og altså ikke stige. Det skal Europa-Parlamentet naturligvis også respektere – ligesom EU's andre institutioner. Derfor har vi sammen med en bred gruppe af lande lagt op til at indlede en dialog med Europa-Parlamentet om niveauet for ansatte.

Det var, hvad jeg ville fremhæve om Kommissionens forslag til EU's 2022-budget. Jeg håber, at udvalget kan støtte regeringens forhandlingsoplæg. I tilfælde af at forhandlingerne om EU-budgettet bevæger sig i en retning, som regeringen ikke længere kan bakke op om, er det regeringens hensigt at tage kontakt til de af Folketingets partier, som har støttet forhandlingsoplægget, med henblik på at drøfte situationen. Vores forventning er dog, at vi er i stand til at indgå en fornuftig aftale med de andre lande, som forhandlingsoplægget ligger nu.

Victoria Velasquez: Enhedslisten vil gerne rose regeringen for at prioritere et lavere udgiftsniveau. Vi er meget enige i, at der er for mange midler i EU-systemet, og der mangler prioriteringer på de væsentligste områder. Vi vil også gerne rose, at regeringen vil sikre midler til grøn omstilling.

Jeg er lidt i tvivl om, hvad ministeren siger til sidst om at vende tilbage. Vi ser gerne, at man er klar til at stemme imod, hvis udgiftsniveauet forøges, eller der kommer for få midler til den grønne omstilling. Ministeren må gerne knytte en kommentar til, hvorvidt regeringen er klar på det.

Det fremgår, at betalingerne til Den Europæiske Forsvarsfond stiger med 471,1 pct. i forhold til 2021-niveauet. Kan ministeren fortælle, hvad midlerne skal gå til, og hvorfor Danmark skal hjælpe med at dække udgifterne, når nu vi har vores forsvarsforbehold?

Førtiltrædelsesbistanden står til at stige med 26 pct. Hvad skyldes det?

Finder ministeren det fornuftigt at forøge forpligtelser og betalinger til Frontex med næsten 50 pct., når agenturet bryder med menneskerettighederne f.eks. ved at foretage ulovlige pushbacks.

Kim Valentin: Når vi diskuterer EU-budget, fremstår det altid, som om EU kun er en udgift. Men jeg synes, dette er en god anledning til at få belyst, hvor stor en værdi EU har for Danmark i kroner og ører. Tallet kan eventuelt oversendes skriftligt, hvis ikke ministeren har det her og nu.

Jeg synes, at der bliver bedt om et meget bredt mandat. Som sådan er vi ikke uenige i det, men i visse tilfælde så vi gerne, at der blev lagt afgørende vægt frem for stor vægt. Vi har dog forståelse for, at det kan gøre forhandlingssituationen vanskeligere, og vi vil derfor fra Venstres side støtte forhandlingsoplægget, som det ligger. Jeg tror til gengæld, at det er vigtigt at have en dialog om, hvad der rent faktisk er sket under forhandlingerne. Det rigtige at gøre ville være at sende en rapport til udvalget om, hvad man forhandlede sig frem til, siden man ikke lagde afgørende vægt. Det er meget sjældent, at vi får en tilbagemelding.

Hvorfor står der intet om retsstatsprincipperne i dette budget? Det har tidligere været en stor diskussion. Hvorfor har regeringen ikke prioriteret retsstatsprincipperne i forhandlingerne?

Rasmus Nordqvist: I budgetkategori 1 er der en stigning på 23,9 pct. i betalingerne til Euratom. Hvad er forklaringen på den voldsomme stigning?

Regeringen lægger vægt på at prioritere midler til den excellencebaserede forskning. Men mener regeringen ikke også, at det er vigtigt, at vi får opbygget kapacitet på tværs af universiteterne i Europa, så vi får resten med?

Socialistisk Folkeparti er overordnet glad for regeringens position i budgetkategori 3. I fiskeridelen er der en stigning i forpligtelserne på 23,3 pct. Skyldes det alene brexit? Jeg synes, det er en voldsom stigning i forhold til resten af budgettet.

Regeringen præsenterer et fornuftigt forhandlingsoplæg, som giver god mulighed for at forhandle. Det er positivt, at man prioriterer konkret, målbar handling bag klimatiltag, sådan at greenwashing begrænses. Det undrer mig dog, at regeringen er imod, at der bliver ansat flere i Parlamentet, for så vidt jeg har hørt, vil de ekstra ansatte netop bidrage til at øge kontrollen på klima- og biodiversitetsområdet. Betyder det så – nu hvor regeringen ikke ønsker flere ansatte i Parlamentet – at Rådet heller ikke skal stige med de planlagte 3,5 pct., som jo også er en rimelig markant stigning?

Jeg undrer mig over, at der i kategori 7 er stigninger hele vejen rundt undtagen for Den Europæiske Ombudsmand. Hvad tænker regeringen om det? Jeg synes, ombudsmandsinstitutionen er ekstremt vigtig, så man burde efter min mening prioritere det højere.

Jeg synes, spørgsmålet om retsstatsprincippet er et af de vigtigste. I går var der en stor debat i Parlamentet om Ungarn og den nye skændsel af en lov, de har vedtaget, som sidestiller LGBTI-personer og pædofili ved, at man ikke må tale med børn om begge emner. Jeg ved, at udenrigsministeren, den danske repræsentation, statsministeren osv. har fokus på dette spørgsmål, men det bliver ikke rigtig italesat i forbindelse med budgettet. Det synes jeg vi skal, for det er en af de største kampe i EU lige nu; det handler om vores grundlæggende værdier, og det skal afspejles i budgettet. Hvad er ministerens syn på det?

Det handler også om EU's eksterne anliggender. Vi har bl.a. givet midler via naboskabsinstrumentet til lande som f.eks. Georgien, som i denne uge ikke har kunnet beskytte LGBTI-aktivister under deres pride. Op mod 40 journalister blev smadret af højrenationale kræfter. Kontoret for priden i Tbilisi blev totalt smadret. Det skal vi også italesætte, når vi snakker budget. Vil ministeren sætte nogle ord på det? Det er nemlig ikke kun tallene, der afgør, om det er et godt budget.

Finansministeren: Til Victoria Velasquez: Hovedårsagen til stigningen i betalinger til Den Europæiske Forsvarsfond er, at en stor andel af midlerne går til forskning, som Danmark både giver penge til og kan få penge fra.

Regeringen er tilhænger af et stærkt Frontex, som kan være med til at håndtere migrationsudfordringer, ikke mindst i den sydlige del af Europa. Derfor har vi bakket op om at styrke Frontex. Man kan diskutere, om midlerne bliver brugt effektivt nok – bl.a. sætter Revisionsrettens rapport spørgsmålstegn ved Frontex' effektivitet. I Kommissionens forslag står Frontex til en stigning på næsten 50 pct., og det synes vi er at gå for langt.

Det er vigtigt, at vi beder om et bredt mandat, da det ellers er næsten umuligt at forhandle med de andre lande. Det er fornuftigt, hvad Kim Valentin siger om at give tilbagemeldinger til Europaudvalget om forhandlingerne, og det vil jeg bestemt give håndslag på at gøre.

Ender vi i en situation, hvor vi ikke kan give opbakning til Kommissionens forslag, vil vi drøfte sagen med de partier, som bakker op om regeringens forhandlingsoplæg i dag. Jeg forventer ikke, at det vil ske, men så ved vi, hvor vi har hinanden.

Som Kim Valentin siger, er der jo en gevinst forbundet med vores EU-medlemskab – og den gevinst handler ikke kun om penge. Det gælder både vores økonomi, erhvervsliv, klima, miljø, migrationsindsatser og menneskerettigheder. Derfor er det vigtigt for mig at sige, at det, der foregår i eksempelvis Ungarn, er fuldstændig uacceptabelt. Og det er vigtigt, at EU markerer, at det er vores position, hvilket jeg også synes vi gør. Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, har rejst hård kritik af Ungarn på baggrund af den lov, som er helt i strid med EU's værdisæt. Statsministeren og udenrigsministeren har været klare i deres kritik, men jeg vil også gerne benytte lejligheden til at understrege, at regeringen er dybt optaget af dette emne.

NOT Ser vi på det økonomiske aspekt af vores EU-medlemskab, var Danmark i det seneste regnskabsår 2020 den største nettobidragyder i EU's budget målt pr. indbygger. Det svarer til 1.700 kr. pr. dansker. I alt udgjorde det danske nettobidrag ca. 9,9 mia., og som andel af bni udgjorde det danske nettobidrag i 2020 0,41 pct., hvilket kun blev overgået af Tyskland og Storbritannien. Alt dette er på bidragssiden. Jeg foreslår, at vi sender materiale med eksempler på gevinsten for dansk økonomi – vi modtager betydelige beløb til bl.a. forskning og projekter, men de vigtigste fordele er forbundet med EU's indre marked og den frie bevægelighed, der giver danske virksomheder fordele, som man jo ikke har, hvis man ikke er medlem af EU.

Regeringen er meget tilfreds med aftalen om retsstatsmekanismen. Med dansk pres har vi etableret en forbindelse mellem retsstatsprincipperne og EU's budget, så det kan få mærkbare konsekvenser at bryde med retsstatsprincippet. Nu skal instrumentet aktiveres så hurtigt som muligt, men det kan først ske, når EU-Domstolen har foretaget sin vurdering af mekanismen, da Polen og Ungarn som bekendt har lagt sag an. Polen og Ungarn stemte som de eneste lande imod retsstatsmekanismen. Regeringen har interveneret i sagen til støtte for Rådet – vi er med andre ord aktive i sagen mod den polske og ungarske position. Vi vurderer ganske enkelt, at retsstatsmekanismen er fuldt og helt i overensstemmelse med traktaten, og at mekanismen bør aktiveres hurtigst muligt. Det er derfor positivt, at EU-Domstolen vil fremskynde sagen.

Der bliver spurgt til, hvorfor bevillingerne til Kommissionens administration stiger med samlet set 3,9 pct. sammenlignet med Europa-Parlamentets 2,4 pct. Det kan bl.a. henføres til it-udgifter og opnormeringer i Kommissionen, hvorimod Europa-Parlamentets stigning kan forklares med flere ansatte. Stigningen i Kommissionens administrationsudgifter strider ikke imod de retningslinjer, som Rådet aftalte i forbindelse med MFF'en for 2021-2027, hvor man var enige om at fastholde antallet af ansatte i administrationen på 2020-niveau. Det er regeringens holdning, at man hele tiden skal være bevidst om, at man bruger skatteborgerpenge. Regeringen vil gerne have en dialog med Europa-Parlamentet om de 300 ekstra ansatte, fordi det går imod retningslinjerne i MFF'en, hvor man aftalte, at institutionerne skal ligge på det nuværende niveau. Jeg har personligt stor sympati for, at man også i Europa-Parlamentet styrker sin klimaindsats. Men jeg mener, at man bør prioritere og vurdere, om andre indsatser skal nedprioriteres i forhold til klima.

Jeg er enig med Rasmus Nordqvist i, at Den Europæiske Ombudsmand er en vigtig institution, som Danmark i øvrigt har været inspirationskilde til. Hos Den Europæiske Ombudsmand har man

effektiviseret og digitaliseret visse arbejdsformer, som har frigjort nogle ressourcer. Det er et godt eksempel på, at det ikke altid handler om at sende flere penge, men om at bruge pengene bedre til gavn for borgerne.

I EU-regi jonglerer man med nogle store tal og stigninger, og man kan en gang imellem have en fornemmelse af, at man i EU er villig til at foretage store justeringer. Og der vil vi i al stilfærdighed have lov at sige, at det nogle steder kan være klogt at skrue lidt op, mens det andre steder kunne være bedre at skrue lidt ned.

NOT Jeg sender et skriftligt svar på Rasmus Nordqvists spørgsmål om Euratom og fiskeri.

Anne Sophie Callesen: Vi er ikke enige med regeringen i, at et lavere udgiftsniveau er et selvstændigt mål. På den anden side er vi meget enige i, at der skal lægges vægt på bl.a. klimaet. Men det er lidt en gentagelse af diskussionen i forbindelse med MFF'en: Vi vil gerne løse flere grænseoverskridende udfordringer, men for færre penge. Det er svært at se, hvordan det hænger sammen. Derudover er jeg meget enig med Kim Valentin i, at betalinger til EU ikke blot er en udgift, men noget vi faktisk får noget ud af.

Regeringen vil hente besparelser i budgetkategori 2, som rummer EU4Health-mekanismen, der bidrager til at håndtere covid-19. Ministeren nævner selv, at man gerne vil have en højere margen til bl.a. håndteringen af covid-19, så det virker umiddelbart ikke hensigtsmæssigt at foretage besparelser på netop dette. Ønsker man at reducere de planlagte udgifter til EU4Health-mekanismen?

Vi kan i Radikale Venstre også se de nævnte problemer med Frontex. Vi er dog enige med regeringen i, at det er vigtigt at beskytte vores fælles grænser, selv om nogle ville tro, at vi er uenige. Lige nu er der ikke enorme flygtningestrømme, men Frontex' arbejde drejer sig også om at forhindre trafficking og handel med illegale våben. Hvorfor ønsker man at foretage besparelser her – eller i hvert fald reducere i forhold til Kommissionens forslag – med begrundelse i en større margen? Jeg forudser, at der vil opstå uforudsete udgifter på punkter som netop covid-19-håndtering og grænsehåndtering.

Som jeg forstår det, er ansættelserne i Europa-Parlamentet planlagt helt tilbage i Lissabontraktaten, og det er en styrkelse af den parlamentariske kontrol på klimaområdet og implementeringen af den europæiske grønne pagt. Nu har vi diskuteret ordet margen en del, men der må også være en margen på aftalerne i MFF'en. Jeg vil gerne bede om en kommentar til både styrkelsen af klima og de planlagte stigninger i ansættelser.

Og til sidst vil jeg atter vende tilbage til ordet margen. Hvad forestiller regeringen sig er et passende niveau for margen?

Rasmus Nordqvist: Jeg sætter stor pris på alt det arbejde, regeringen udfører i forbindelse med retsstatsmekanismen og fundamentale rettigheder. Jeg kender udmærket til processerne forud for, at mekanismen kan træde i kraft. Jeg bringer det op i dag, fordi jeg mener, at det er vigtigt at tage med ind i rummet til forhandlingerne af budgettet. I både kategori 1 og 2 er allokateret mange penge til Polen, Slovenien og Ungarn, hvor der er markante problemer. Vil ministeren gøre opmærksom på disse udfordringer ved det store ovale bord i det farverige lokale, når I diskuterer budget? Jeg ved godt, at det er en politisk holdningstilkendegivelse, der ikke vil indgå på teknisk niveau, men jeg tror, at det er en meget klog holdningstilkendegivelse.

Kim Valentin: Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål om, hvorfor der ikke står noget om retsstatsprincippet nogen steder. Det er vigtigt, at regeringens prioriteringer på dette område fremgår helt tydeligt af det talte ord, når nu det ikke står skrevet nogen steder.

Jeg har et teknisk spørgsmål til landbrugsdelen. Når nu man de første 2 år har brugt flere penge af den samlede ramme end planlagt, betyder det så, at der er færre penge at bruge de sidste 5 år?

Finansministeren: Jeg vil gerne i al venskabelighed og fredsommelighed anholde Anne Sophie Callesens ordvalg, når hun siger, at regeringen vil spare på Frontex og sundhedsindsatsen. Vi lægger ikke op til, at budgetterne skal falde, men at stigningerne bliver mere moderate, end der er lagt op til nu.

Regeringens position er for det første, at et budget på EU's størrelse kan tåle at blive lidt mindre. For det andet kan vi bruge pengene mere fornuftigt. Langt de fleste investeringer i EU er fornuftige, men der er f.eks. tildelt EU-midler til hestesauaer i Finland og selvtilidskurser til tyske bjergbønder. Det er penge, der kunne bruges bedre. Jeg bliver faktisk lidt ked af det, når der er sådan nogle eksempler, fordi det bliver for let at kritisere EU og sige, at pengene generelt går til tant og fjas. Det mener jeg ikke er tilfældet, men det er muligt at finde besparelser. Digitalisering er en af metoderne til at få en mere moderne, borgervenlig og effektiv administration – det er Den Europæiske Ombudsmand et godt eksempel på.

Regeringen har ikke et præcist tal for margenens niveau, men vi synes, det ligger for lavt på nuværende tidspunkt. Vi ønsker mere i reserven, til hvis vi skulle blive ramt af covid-19 på nye og uforudsete måder eller af en anden stor uforudset begivenhed. Hvad angår migration, er det rigtigt, at der kommer færre hertil end tidligere, men antallet er stadig for højt.

Det er godt, at Europa-Parlamentet er meget opmærksomme på klimadagsordenen, og hvis Europa-Parlamentet ønsker at omprioritere inden for sit budget, således at man nedprioriterer visse områder for at styrke klimainsatsen, så ser regeringen positivt på det – det er jo ikke noget, vi som sådan blander os i, da det er en beslutning, man træffer i Europa-Parlamentet. Der er få institutioner, der ikke vil kunne lave planer for, hvorfor de kunne have brug for flere medarbejdere, men aftalen ifølge MFF'en er at holde sig på nogenlunde samme niveau som i dag. Her må der også gerne være en margen, men jeg har ikke et præcist tal. Hvis det drejede sig om 25 nye medarbejdere, havde regeringen sagt noget andet, end vi gør nu, men over 300 nye medarbejdere er rigtig mange, og det vil vi gerne have en dialog om.

Til Rasmus Nordqvist: Jeg synes, det i forbindelse med behandlingen af budgettet ville være fint at nævne, hvorfor retsstatsmekanismen er så vigtig, og at vi har en forventning om, at alle lande lever op til retsstatsprincipperne – det siger jeg gerne på en måde, der passer ind i sammenhængen.

Til Kim Valentin: Der står ikke noget om retsstatsmekanismen, fordi det er et horisontalt spørgsmål, som ikke håndteres eksplicit i forhandlingen af 2022-budgettet. Det er et parameter, der er lagt ned over det samlede budget.

Yderligere er det værd at nævne, at Kommissionen flere gange har understreget, at mekanismen vil omfatte alle overtrædelser fra 1. januar 2021, hvis den bliver aktiveret. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at regeringen meget gerne ser mekanismen brugt over for overtrædelser af retsstatsprincipperne.

Jan E. Jørgensen: Ministeren kommer med nogle muntre eksempler på projekter, som er blevet finansieret via EU, men findes der ikke også eksempler i Danmark, hvor pengene er blevet brugt på måder, der kan være svære at forsvare?

Anne Sophie Callesen: Ønsker regeringen helt generelt, at budgetkategori 4 og 6 skal reduceres i forhold til Kommissionens forslag? For det mener jeg er en meget ærgerlig vej at gå. Ministeren nævner selv, at sundhed og migration er områder, hvor der kan opstå uforudsete udgifter, så det undrer mig, at man vil skære i posterne og vente, til problemerne opstår i stedet for at forebygge dem – altså man vil reducere de områder, som man vil reservere margen til. Man kunne i stedet give en vis fleksibilitet til de agenturer, der administrerer midlerne, så man kan reagere nemt og hurtigt på konkrete situationer. Det vil jeg gerne bede om en kommentar til.

Victoria Velasquez: Et andet eksempel på et fjollet projekt kunne jo være rejsecirkuset mellem Strasbourg og Bruxelles.

Enhedslisten kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Det skyldes, at der ikke bliver taget tilstrækkelig afstand fra at afsætte flere midler til Frontex og den militarisering af EU's grænsehåndtering, som Frontex er udtryk for. Det er positivt, at ministeren kritiserer en stigning på 50 pct., men det er ikke nok til, at vi kan støtte forhandlingsoplægget. Frontex har store problemer med at overholde menneskerettighederne, og det mener vi ikke, at man kan se igennem fingrene med.

Det er ærgerligt, at forskning er en del af Den Europæiske Forsvarsfond. Jeg synes, det burde tages ud, og at Danmark burde være fritaget fra at betale til Den Europæiske Forsvarsfond i kraft af vores forsvarsforbehold.

Kim Valentin: Jeg mangler svar på det tekniske spørgsmål vedrørende landbrugsdelen.

NOT Finansministeren: Loftet for landbrugsudgifterne er lagt fast i MFF'en. Vi oversender et uddybende svar på skrift.

Jeg tror, Jan E. Jørgensen har fuldstændig ret i, at der også findes danske eksempler på fjollede projekter. Men det er i fællesskabets interesse, at danske og andre europæiske skatteyderes penge bliver brugt så fornuftigt som muligt. Mit klare indtryk er, at langt de fleste penge bliver brugt fornuftigt, men for at bevare opbakningen til det synspunkt er det vigtigt, at vi kan forholde os skeptisk til brugen af midler.

Med hensyn til budgetkategori 4 lægger regeringen stor vægt på, at der sker en betydelig prioritering af midler til migrationsområdet. Det er et vigtigt område med meget stor merværdi i den fælles europæiske indsats. Men det er jo ikke sådan, at vi starter fra nul – der er allerede i dag afsat midler til området, og nu lægger Kommissionen op til stigninger på 37 pct. i forpligtelser og 16 pct. i betalinger, og det mener vi er for markante stigninger. Det er ikke altid løsningen at sende flere penge. Nogle gange er det en god idé at bruge de penge, man allerede har, mere effektivt.

Med hensyn til budgetkategori 6 lægger regeringen vægt på, at Afrika og nærområderne prioriteres for at adressere de grundlæggende årsager til migration samt bevillinger til humanitærbistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres. Vi mener ikke, at vi nødvendigvis skal have en større margen under budgetkategori 6, selv om betalingerne stiger med næsten 15 pct. Til gengæld er vi optagede af, at de afsatte midler bliver målrettet mod de tiltag, som giver mest værdi. Det allermest inte-

ressante er jo ikke, hvor mange penge vi sætter af, men hvad vi får ud af de penge. Og vi mener, at der er plads til forbedringer inden for budgetkategori 6. Det skulle da være mærkeligt, hvis EU's forskellige funktioner har nået det ypperste af effektivitet og målretning. Man kan forhåbentlig hele tiden blive bedre, ligesom vi herhjemme forhåbentlig også hele tiden arbejder på at blive bedre.

Anne Sophie Callesen: Det er betryggende at vide, at budgetkategori 4 og 6 ikke skal nedprioriteres, selv om vi ikke er af præcis samme politiske holdning som regeringen.

I samlenotatet står der, at man ønsker fokus på de grundlæggende årsager til migration og humanitær bistand i Afrika. Begge dele er rigtig gode, men det er to meget forskellige indsatser. Den ene fokuserer på langsigtet udviklingsbistand og opbygning af regioner, så færre har grund til at migrere eller flygte. Den anden fokuserer på helt akutte katastrofer. Hvordan vil man prioritere disse indsatser i forhold til hinanden?

Vi er uenige med regeringen i, at det er et selvstændigt mål at have et lavere udgiftsniveau, når man samtidig har mange gode ønsker til, hvilke opgaver EU skal løse. Alligevel vælger vi at støtte regeringens forhandlingsoplæg og håber, at regeringen vil kunne støtte budgettet på rådsmødet. Hvis ikke vil vi meget gerne tage imod tilbud om en drøftelse efterfølgende.

Finansministeren: Man er nødt til at adressere humanitære kriser, og det er vores holdning, at man bør løse udfordringerne i nærområdet frem for at gøre det inden for EU's grænser. Derfor har vi en interesse i at bidrage til tryghed og sikkerhed, så der skabes et fundament for håb om en tilværelse i eget land, frem for at man søger nordpå. Jeg ser ikke en modsætning mellem humanitær bistand og udviklingsarbejde, men det er to forskellige værktøjer i værktøjskassen. Regeringen mener, at begge dele er vigtige, men at langsigtede investeringer bør prioriteres så højt som muligt, da det løser flere grundlæggende problemer frem for bare at symptombehandle.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3808 (økonomi og finans) den 13. juli 2021

EUU alm. del (20) – bilag 708 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Én økofinsag forelægges til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om vedtagelse af rådsbeslutninger om EU-landenes genopretningsplaner. De øvrige sager forelægges til orientering. Jeg henviser generelt til samlenotatet om sagerne.

Jeg har ingen bemærkninger til sagerne om dels makroøkonomiske ubalancer og dels afrapportering fra G20-mødet, som først finder sted 9.-10. juli 2021. Udvalget kan naturligvis spørge til sagerne.

FO 1. Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF) og rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner

– *Drøftelse/udveksling af synspunkter/vedtagelse*

KOM (2020) 0408, KOM (2021) 0321, KOM (2021) 0322, KOM (2021) 0328, KOM (2021) 0326, KOM (2021) 0332, KOM (2021) 0338, KOM (2021) 0339, KOM (2021) 0340, KOM (2021) 0341, KOM (2021) 0344, KOM (2021) 0349 og KOM (2021) 0351

Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2020) 0408 – bilag 9 (Danmarks genopretningsplan iht. EU's genopretningsfacilitet)

KOM (2020) 0408 – bilag 8 (kopi af svar fra FIU vedr. skitsen til genopretningsplanen)

KOM (2020) 0408 – bilag 6 (kopi af svar i FIU om dansk genopretningsplan om anvendelse af midler fra genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – bilag 5 (Kopi af svar i FIU om udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – bilag 4 (kopi af svar i SAU om forhandlingerne om genopretningsfonden u forhold til økonomisk støtte og EU's sortliste)

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 8, om manglende dialog og høring af interessenter i uddannelsessektoren forud for indleveringen af genopretningsplanen, fra børne- og undervisningsministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 7, om hvorfor regeringen ikke har et eneste initiativ vedrørende børn og uddannelse i genopretningsplanen indsendt til EU-Kommissionen, fra børne- og undervisningsministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 6 om manglende information af Europaudvalget om budgettering af midler, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 3 om anvendelse af midler fra EU's genopretningsfond, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 5 om kommunikation om anvendelse af midler, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 4 om efterlevelse af alle kriterierne indeholdt i art. 3 i forordningen om genopretningsfaciliteten, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 2 om, hvordan udpeges de grønne og digitale projekter fra dansk side, der forventes finansieret gennem genopretningsfonden (Recovery and Resilience Facility), fra finansministeren

KOM (2020) 0408 - svar på spm. 1 om genopretningsplanens påvirkning på modtagerlandenes bruttogæld, fra finansministeren

EU-note (20) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanerne)

EU-note (20) – E 16 (EU-nyt af 11/12-20 om løsning på budgetveto)

EUU alm. del (20) – bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098, FO vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EUU 16/6-20)

Finansministeren: På Økofin 13. juli 2021 skal vi i gang med at tage stilling til Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om EU-landenes genopretningsplaner – inklusive Danmarks plan. Jeg vil derfor i dag fremlægge regeringens oplæg til dansk holdning med henblik på udvalgets mandat.

Forhandlingsoplægget vil dække rådsbeslutninger for alle EU-landes genopretningsplaner, dvs. både dem, der skal godkendes på Økofin 13. juli, og dem, der godkendes senere. Mandatet er baseret på principper – især at planerne skal leve op til kravene i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder de grønne krav, og at Kommissionen dermed afgiver en samlet positiv vurdering. Det kommer jeg tilbage til.

Først en kort status over genopretningsplanerne. De fleste EU-lande har nu offentliggjort deres planer. Kommissionen har siden medio juni fremlagt vurderinger og forslag til rådsbeslutninger om en række landes genopretningsplaner. Beslutningsforslagene inkluderer bl.a. landenes reformer og investeringer samt de mål og milepæle, som er aftalt i samarbejde mellem landene og Kommissionen.

For at Kommissionen kan tildele en plan en positiv vurdering, skal alle krav i forordningen om genopretningsfaciliteten være overholdt. Det gælder bl.a. fuld efterlevelse af de høje krav til klima og digitale tiltag, samt princippet om "do no significant harm", som vi fra dansk side var med til at presse på for i forhandlingerne om genopretningsfaciliteten i 2020.

Økofin skal d. 13. juli tage konkret stilling til forslag til rådsbeslutninger om de første 12 lande. Det er Danmark, Portugal, Spanien, Grækenland, Luxembourg, Østrig, Letland, Slovakiet, Tyskland, Italien, Belgien og Frankrig. Disse 12 lande står tilsammen for en meget stor del, ca. 75 pct., af det samlede tilskud fra genopretningsfaciliteten. Landene omfatter desuden de sydeuropæiske lande, hvor der er størst brug for, at midlerne kommer ud og støtter genopretningen. Der vil formentlig herudover blive indkaldt til et ekstra møde senere i juli med henblik på behandling af planerne for yderligere nogle få lande. Planerne for resten af landene ventes behandlet på møder efter sommer, dvs. tidligst i september.

Alle 12 planer har fået topkarakter af Kommissionen på de fleste kriterier, herunder de vigtige kriterier om klimamål. Topkarakterer på de fleste kriterier er også en nødvendig betingelse for en samlet positiv vurdering. De gode karakterer afspejler den grundige dialog mellem Kommissionen og landene både før og efter aflevering af planerne. Landene har generelt først afleveret deres endelige planer, når man var sikker på at efterleve alle krav. Det er også derfor, at mange lande først har afleveret deres planer efter fristen, der som udgangspunkt var ultimo april. Det gælder dog ikke Danmark, som afleverede til tiden.

Kommissionen vurderer bl.a., at alle tiltag i de 12 planer opfylder "do no significant harm"-princippet. Det er et godt eksempel på den grundige proces frem til aflevering af de endelige planer: Kommissionen har et helt team af eksperter i "do no significant harm", der konsekvent afviser alle tiltag, som ikke respekterer dette princip. Nogle lande har derfor måttet lave ændringer inden aflevering af deres endelige planer.

Kommissionen vurderer også, at alle planerne efterlever de høje krav om at prioritere midler til klima og digitalisering. Ambitionsniveauet varierer, men i de fleste planer udgør klima og digitale tiltag mere end kravene på henholdsvis 37 og 20 pct. Klimatiltag spænder fra godt 37 pct. i nogle lande (f.eks. Italien) til omkring 60 pct. i andre lande (f.eks. 61 pct. i Luxembourg og 59 pct. i Danmark). Planerne indeholder klimatiltag såsom energieffektivisering af boliger, grønne skattereformer og mere bæredygtig transport, ladestationer til elbiler m.v. På det digitale område prioriteres bl.a. digitalisering af den offentlige og private sektor samt uddannelse og opkvalificering af digitale færdigheder, og bedre digital infrastruktur.

Det er godt, at de 12 planer får en samlet positiv vurdering, og at der generelt er etableret en proces med henblik på at sikre, at alle EU-landes planer opfylder forordningens krav.

FO Regeringens generelle forhandlingsoplæg om alle EU-landes genopretningsplaner er følgende:

Fra dansk side lægges stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen om MFF'en og genopretning, og således bidrager til en grøn genopretning.

Fra dansk side støttes, at Rådet vedtager de rådsimplementerende beslutninger om alle EU-landes genopretningsplaner på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af følgende principper svarende til kravene i forordningen:

- Kommissionen skal komme med en samlet positiv vurdering af den enkelte plan i lyset af kravene i forordningen, herunder kravene til karaktererne for planernes efterlevelse af de forskellige kriterier.
- Kommissionen skal vurdere, at planen styrker vækst og beskæftigelse samt investeringer i grøn og digital omstilling.
- Klimatiltag og digitale tiltag skal udgøre minimum 37 pct. og 20 pct. af midlerne.
- Planen skal effektivt adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester i 2019 og 2020.

- Planen skal leve op til kravet om, at ingen tiltag må være i strid med "do no significant harm"-princippet.
- Planen skal opfylde kravet om at sikre effektive kontrol- og revisionssystemer.

Alle disse principper er selvfølgelig vigtige. Men regeringen er særligt optaget af, at alle planer leverer konkret handling, som understøtter den grønne omstilling. Derfor kommer her en mere politisk tilkendegivelse: Det glæder selvfølgelig mig og regeringen, at vi har en Kommission, der har været nidkær med hensyn til at sikre, at der sker reel grøn omstilling. Men det er vigtigt, at det ikke bare er sådan, at når planerne er vedtaget, så slipper man dér, men at man hele tiden fra Kommissionens side vil have et fokus på, at der bliver leveret på det, som de enkelte lande har sagt, at de vil gøre. Og det er noget, vi også fra dansk side vil have en særlig opmærksomhed på.

Helt overordnet kan man sige, at mandatet med den indledning kan sammenfattes sådan, at vi fra dansk side vil tilslutte os Rådets beslutning, hvis Kommissionen vurderer, at et lands plan efterlever forordningens krav og dermed anbefaler godkendelse.

Jeg vil endelig gøre det fuldstændig klart, at vi fra dansk side finder det meget vigtigt, at alle EU-lande efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper. Derfor lægger vi stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

Det gælder især den nye retsstatsmekanisme, som blev indført bl.a. på baggrund af et stærkt dansk pres. Retsstatsmekanismen etablerer for første gang en forbindelse mellem overholdelse af retsstatsprincipperne og udbetaling af EU-midler. Både fra EU's budget og genopretningsfaciliteten.

Overholder landene ikke vores fælles værdier, kan man med retsstatsmekanismen suspendere udbetalingen af EU-midler. Det er et meget stort fremskridt, som giver os et godt værktøj. Vi ser frem til, at retsstatsmekanismen træder i kraft, når EU-Domstolen har vurderet den. Mekanismen vil – med det, der er tilkendegivet fra Kommissionens side – gælde fra 1. januar 2021.

Vi har jo haft lejlighed til at drøfte det tidligere i dag, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke alle partier for meget klart at indtage de synspunkter, som vi i fællesskab har på retsstatsmekanismen. Det giver også mig som minister og regeringen ekstra styrke, når vi rejser de her spørgsmål i EU. Jeg håber på bred støtte i udvalget til vores oplæg til mandat angående EU-landenes genopretningsplaner.

Hvis jeg får dette mandat, vil jeg anvende mandatet på Økofin 13. juli og ved senere møder, hvor resten af planerne behandles.

Der ventes også generel støtte fra de andre EU-lande til rådsbeslutningerne, herunder til den danske plan. Alle lande ventes at støtte alle planer, når de først efterlever kriterierne og kan godkendes af Kommissionen og er klar til behandling i Rådet.

Jeg håber, at vi får planerne godkendt hurtigt og effektivt. Man skal huske, at det jo er midler til den grønne omstilling og digitalisering, og derfor gælder det om at få sat det i sving, når de enkelte lande leverer på det, de skal. Jeg håber, vi deler det synspunkt. Det gælder for klimaet og det gælder jo også for danske eksportvirksomheder og arbejdspladser – den grønne omstilling. Vi har så meget at tilbyde i dette land, og der er rigtig mange muligheder – også for dansk erhvervsliv.

Rasmus Nordqvist: Jeg kan forstå, at Kommissionen er grundig i sin gennemgang af genopretningsplanerne, og det er derfor fornuftigt at følge deres konklusioner frem for at bruge ressourcer på også at gennemgå alle planerne i detaljer her i Danmark. Jeg vil dog gerne stille mig kritisk over for et par punkter.

Europa-Parlamentet har kritiseret Kommissionen for ikke at håndhæve retsstatsprincipperne i tilstrækkelig grad i forbindelse med genopretningsfaciliteten. Er Kommissionen for passiv?

Bidrages der ifølge Kommissionen tilstrækkeligt til at bremse tab af biodiversitet? Det forlyder, at der bliver afsat næsten ingenting til biodiversitetstiltag i de forskellige landes genopretningsplaner.

Slovenien har fået godkendt deres genopretningsplan, på trods af at de har problemer med retsstatsprincipperne. Det har nok noget at gøre med, at de har formandskabet lige nu. Vil ministeren kommentere på det?

Victoria Velasquez: Jeg vil gerne rose regeringen for at have fokus på grøn omstilling og forebyggelse af svindel med midlerne. Det er ligeledes positivt, at regeringen vil lægge stor vægt på, at Kommissionen skal anvende retsstatsmekanismen over for lande, der ikke overholder retsstatsprincipperne.

Vi så gerne, at der blev afsat 50 pct. til den grønne omstilling i stedet for de 37 pct., som man har forhandlet sig frem til i genopretningsfaciliteten. Derudover er det for dårligt, at det ikke er et krav at overholde retsstatsprincipperne for at kunne modtage midler, samt at det stadig er muligt at investere i virksomheder i skattely.

Bliver Danmark pålagt at gennemføre konkrete økonomiske tiltag gennem det europæiske semester som forudsætning for at kunne modtage midler fra genopretningsfaciliteten?

Ifølge EUobserver har olieindustrien lobbyet sig til midler fra genopretningsfaciliteten. Hvordan hænger det sammen med at skulle være ambitiøs på det grønne område?

Ungarns genopretningsplan er ikke godkendt endnu. Hvilken betydning har det for genopretningsfaciliteten?

Kim Valentin: Jeg vil gerne have bekræftet, at man efter forudbetalingerne på 13 pct. ikke kan få udbetalt flere midler fra genopretningsfaciliteten, før man har indført de fornødne reformer og i øvrigt opfylder retsstatsprincipperne.

Føres der kontrol med, om midlerne går til nationale tiltag, som landene alligevel ville have haft i budgettet? Vi opnår jo ikke en genopretning, hvis man bare erstatter nationale midler med EU-midler.

Jeg havde forventet højere og hurtigere vækst end 0,4-0,6 pct. og 8.000 flere i beskæftigelse i 2024. Jeg havde måske urealistiske forventninger. Hvad havde finansministeren forventet at få ud af genopretningsfaciliteten?

Finansministeren: Til Rasmus Nordqvist: Regeringen er overordnet meget tilfreds med aftalen om retsstatsmekanismen. Vi har taget aktiv del i at etablere en direkte forbindelse mellem retsstatsprincipperne og EU's budget, så det får mærkbare konsekvenser, hvis man bryder retsstatsprincipperne. Men vi er i den situation, at Polen og Ungarn har lagt sag an, og regeringen har interverneret i

sagen til støtte for Rådet. Vi ser ikke mekanismen som værende i strid med traktaten, men derimod som en understregning af EU's værdier om demokrati, retsstatsprincipper og ligebehandling. EU er ikke et sted, hvor man kan knægte folks rettigheder; vi skal i fællesskab gøre alt for at støtte mangfoldigheden. Det vi ser i Ungarn vækker dyb bekymring, ikke alene i Danmark, men i hele EU. EU-Domstolen må forholde sig til søgsmålet fra Ungarn og Polen. Jeg håber, at afgørelsen falder hurtigt, så mekanismen kan aktiveres hurtigst muligt.

Til Victoria Velasquez: Danmark skal i lighed med alle andre lande, der modtager genopretningsmidler, leve op til en række kriterier som f.eks. at afsætte mindst 37 pct. af midlerne til den grønne omstilling. Faktisk afsætter Danmark 59 pct. kun overgået af Luxembourg med 61 pct.

Ungarns genopretningsplan er stadig uafklaret. Kommissionen vil stille forslag om godkendelse, når Ungarn vurderes at efterleve forordningens krav. Det er uklart, hvornår det sker. Det får ikke betydning for faciliteten som sådan, fordi den er vedtaget.

Til Kim Valentin: EU's statsstøtteregler gælder fuldt ud for tiltag, der er finansieret gennem genopretningsfaciliteten. EU-landene er forpligtet til at notificere Kommissionen om statsstøtte inden implementering af tiltaget. Med andre ord er genopretningsplanerne ikke en genvej til statsstøtte. Det er op til de enkelte lande at efterleve reglerne, og det er Kommissionens opgave løbende at vurdere, om landene lever op til planerne, som er forudsætningen for at få yderligere beløb udbetalt. Det synes jeg er en klog tilgang.

NOT Hvis Kommissionen vurderer, at et land ikke har leveret tilstrækkeligt på et mål eller en milepæl, kan udbetalingen af hele eller dele af tilskuddet tilbageholdes. Suspensionen vil først ophøre, når landet på tilfredsstillende vis har gennemført tiltag for at opfylde de pågældende mål og milepæle. Jeg vil foreslå, at vi sender skriftligt materiale vedrørende mekanismen til Europaudvalget.

Kim Valentin spørger også til forventningerne til vækst. Det er Kommissionen, der skønner, at genopretningsplanerne giver 8.000 nye jobs i Danmark og øger dansk bnp med mellem 0,4 og 0,6 pct., hvilket skyldes forudsætninger om øget aktivitet i resten af EU. Jeg vil nødig selv sætte et præcist tal på vækstpotentialet i Danmark, men Dansk Industri vurderer, at vi med midlerne til at investere i grøn teknologi kombineret med danske virksomheders kompetencer inden for området står med et potentielt eksporteventyr. Derfor er det vigtigt, at vi har et tæt samarbejde mellem det offentlige og det private.

Kim Valentin: Jeg spurgte egentlig, om ministeren finder Kommissionens vækstforventninger skuffende.

Hvordan kontrollerer man, at lande ikke erstatter nationale midler med midler fra genopretningsfaciliteten? Jeg tror, vi må forvente, at det vil ske nogle steder, hvilket jo ikke er meningen med midlerne. Jeg vil derfor gerne have bekræftet, at der findes en mekanisme til at kontrollere dette.

Finansministeren: Jeg glæder mig over, at vi næste år kan forvente den højeste vækst i bnp i Danmark i 15 år. Det samme gør sig gældende for en række andre EU-lande. Selv om vi kommer fra et lavere udgangspunkt efter covid-19, ændrer det ikke på, at det er markante stigninger. Ifølge OECD's prognoser er hele verdensøkonomien faktisk for alvor ved at komme op i omdrejninger. Det er rigtig godt, for det er med til at skabe vækst og udvikling.

Der er ikke en mekanisme til at kontrollere, om EU-midler erstatter nationale midler. Så længe man opfylder kriterierne for at få udbetalt midlerne, er det op til det enkelte land, om man vil bruge pengene på tiltag, man alligevel ville have udført for nationale midler. Herefter kan man så bruge de nationale midler på andre udviklingstiltag, eller man kan vælge at nedbringe landets gæld.

Kim Valentin: Har regeringen foretaget lignende budgetmanøvrer?

Finansministeren sagde, at vi kommer til at se den højeste vækst i 15 år. Jeg vil bare lige sige, at man efter en recession på f.eks. 3 pct. ikke kommer tilbage til udgangspunktet med en vækst på 3 pct. Desuden vil man jo mangle den vækst, man ikke fik det år, der var recession. Ikke desto mindre er det godt, at Danmark er i vækst.

Vi skal være opmærksomme på, at andre EU-lande har oplevet betydelig større recessioner end Danmark, nogle på 6 pct., andre helt oppe på 10 pct. Efter så store recessioner skal der en hel del vækst til at komme tilbage til udgangspunktet. Det kan komme til at påvirke Danmark.

Gældskvoten i Danmark er lav, men rent faktisk er den steget med ca. 10 procentpoint i løbet af krisen, hvilket er en stor stigning, når man kommer fra et lavt niveau. Det svarer til en stigning på ca. 25 pct. Til sammenligning har man i Sverige set en betydelig lavere gældsstigning. Så den danske økonomi er altså ikke uden faresignaler, på trods af at vi har en lav gæld.

Venstre støtter forhandlingsoplægget om genopretningsplaner. Vi er enige i regeringens linje.

Finansministeren: Vi i regeringen lukker bestemt ikke øjnene for, at der stadig er store udfordringer foran os. Men vi glæder os over, at Danmark set fra et økonomisk perspektiv står et langt bedre sted – også sammenlignet med andre lande – end vi havde turdet håbe på for halvandet år siden, da vi blev ramt af covid-19. Det hænger sammen med, at regeringen og Folketingets partier har udarbejdet hjælpepakker, og at arbejdsmarkedets parter har taget ansvar – hele Danmark har taget ansvar.

Med hensyn til gælden er vi gået fra ca. 39 pct. til ca. 41 pct., og dermed er vi langt under de 60 pct., som EU anbefaler at holde sig under. Derudover har vi den velkendte AAA-kreditvurdering fra de internationale kreditvurderingsinstitutter, hvilket har gjort det muligt for Danmark at optage lån til enten meget lav rente eller decideret minusrente.

Anne Sophie Callesen: Radikale Venstre støtter forhandlingsoplægget.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

Efterfølgende meddelte Dansk Folkeparti, at de ikke støttede regeringens forhandlingsoplæg.

2. Pakke af nye EU-tiltag på hvidvaskområdet

– Tidlig forelæggelse

Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 27)

EUU alm. del (19) – bilag 694 (Notat af 29/5-20 om delegeret retsakt om tredjelændeliste)

EUU alm. del (20) – bilag 332 (udvalgsmødereferat side 104, strategiske prioriteter på hvidvaskområdet senest behandlet i EUU 30/10-20)

EUU alm. del (19) – bilag 780 (udvalgsmødereferat side 956, handlingsplan om antihvidvask behandlet i EUU 19/5-20)

Finansministeren: EU arbejder på at styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Kommissionen vil snart fremsætte forslag om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet, herunder forslag om en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og styrkede, mere ensartede EU-regler. Forslagene skulle have været præsenteret på dette Økofin, men de er udskudt og kommer nok senere i denne måned. Jeg vil alligevel orientere om sagen nu, da vi har et ganske godt billede af, hvad vi forventer, der vil komme.

Sigtet er overordnet at styrke forebyggelsen og bekæmpelsen af hvidvask i EU-landene gennem et tættere EU-samarbejde og bedre regler.

Hvidvasktilsynsmyndigheden vil skulle samarbejde tæt med nationale hvidvaskmyndigheder. Myndigheden ventes at skulle føre det daglige tilsyn med store og komplekse finansielle virksomheder, herunder kreditinstitutter med høj risiko for at blive brugt i forbindelse med hvidvask og med grænseoverskridende aktiviteter. Myndigheden ventes at skulle koordinere og følge nationale myndigheders hvidvasktilsyn med ikkefinansielle virksomheder, herunder spillevirksomheder, ejendoms-mæglere og revisorer.

Den øgede indsats mod hvidvask og terrorfinansiering skal bygge på mere ensartede EU-regler. Nogle regler vil blive fastlagt i en ny hvidvaskforordning, som vil gælde direkte i EU-landene. Der er lagt op til mere ensartede regler på en række områder, herunder kundekendingsprocedurer. Andre regler vil indgå i et opdateret hvidvaskdirektiv.

Der ventes også et forslag til justering af det eksisterende direktiv om politimæssigt samarbejde, som skal styrke politimyndighedernes adgang til information om bankkonti i EU. Danmark er ikke omfattet af direktivet som følge af det danske retsforbehold.

Regeringen er stærkt engageret i drøftelserne om at styrke kampen mod hvidvask. Vi støtter en ny EU-tilsynsmyndighed, som kan samarbejde med de nationale tilsyn og effektivt styrke indsatsen mod hvidvask. En sådan overbygning kan sikre et bedre samlet tilsyn i forhold til hvidvaskrisici i store grænseoverskridende institutter. Vi støtter, at vi i EU får bedre og mere ensartede regler i form af en forordning, der kan styrke standarderne på tværs af EU.

NOT Udvalget vil naturligvis få et grund- og nærhedsnotat om forslagene, og vi vende tilbage til sagen om hvidvask her i udvalget i forbindelse med kommende forhandlinger.

Rasmus Nordqvist: Står Danmark uden for initiativerne på grund af retsforbeholdet? Det håber jeg ikke.

Victoria Velasquez: Hvilke huller har man fundet i de nuværende regler, som man vil rette op på med dette initiativ? Hvad kommer beføjelserne til at blive?

Kim Valentin: Regeringen skriver ikke nogen steder, at man tager hensyn til alle de små foreninger i Danmark, der bliver generet ganske meget af hvidvasklovgivningen. De koster alt for meget at have en foreningskonto, fordi bankerne skal føre så meget kontrol. Vil regeringen tage det med til forhandlingsbordet?

Finansministeren: Danmarks deltagelse i initiativerne afhænger af, hvilken hjemmel i traktaten forslagene fremsættes med. Forslag på hvidvaskområdet til ændring af hvidvaskdirektivet, ny hvidvaskforordning og EU's hvidvasktilsynsmyndighed ventes fremsat med hjemmel i traktatens artikel om det indre marked, og hvis det er tilfældet, vil forslagene som udgangspunkt ikke være omfattet af retsforbeholdet.

I pakken ventes desuden et forslag til ændring af et direktiv vedrørende politimæssigt samarbejde. Dette er Danmark ikke omfattet af som følge af retsforbeholdet.

Uanset om Danmark kan deltage i initiativerne eller ej, har vi en interesse i, at man aktivt bekæmper hvidvask i EU – ikke bare nationalt, men også internationalt.

Jeg er enig med Kim Valentin i, at vi har en særlig problemstilling vedrørende vores små foreninger. Det hører dog under erhvervsministerens ressort, og jeg henviser derfor til denne.

3. Pakke vedr. bæredygtig finansiering

– *Drøftelse*

KOM (2021) 0390 og KOM (2021) 0391

Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 43)

EUU alm. del (20) – bilag 671 (notat af 29/6-21 om delegeret retsakt vedr.

tekniske screeningskriterier for modvirkning og tilpasning af klimaændringer)

Finansministeren: Pakken blev offentliggjort den 6. juli 2021 og bygger på Kommissionens handlingsplan og forslag om finansiering af bæredygtig vækst fra 2018 samt EU's grønne pagt fra 2019. Det gælder især den såkaldte EU-taksonomi, som jeg forelagde til forhandlingsoplæg for udvalget i september 2019, og som træder delvist i kraft i 2022. Taksonomien indebærer et system, der klassificerer de økonomiske aktiviteter, som er bæredygtige, bl.a. i forhold til klima. F.eks. hvilke former for energiproduktion, der bidrager væsentligt til at modvirke klimaændringer. Den udmøntes teknisk via delegerede retsakter fra Kommissionen.

Den nye pakke består af en EU-standard for grønne obligationer og en fornyet strategi for bæredygtig finansiering. Den nye EU-standard skal gøre det muligt at udstede grønne obligationer, hvor midlerne målrettet går til bæredygtige investeringer. Det sikres bl.a. ved, at disse investeringer skal leve op til kravene om bæredygtighed i EU-taksonomien, f.eks. ved at bidrage væsentligt til at modvirke klimaændringer. Standarden skal derfor give investorer vished om, at de støtter den bæredygtige omstilling, når de investerer i grønne obligationer, f.eks. udstedt af stater og virksomheder.

Kommissionens strategi skal give det finansielle system endnu et skub i retning af at støtte den bæredygtige omstilling:

1. Virksomheder skal støttes i deres overgang til at blive mere bæredygtige.
2. Borgere og små og mellemstore virksomheder skal have bedre muligheder for at investere bæredygtigt.
3. Det skal sikres, at den finansielle sektor er robust over for risici fra klimaforandringer, f.eks. ekstreme vejrforhold.
4. EU skal have en stærk, fælles stemme i det globale arbejde med bæredygtig finansiering.

Regeringen støtter en ambitiøs tilgang i arbejdet med den grønne omstilling. Vi vil nu se nærmere på den nye pakke for bæredygtig finansiering, der er et vigtigt skridt på vejen. Udvalget vil få et grund- og nærhedsnotat om sagen. Regeringen vil herefter komme tilbage til sagen og de konkrete forslag her i udvalget, når vi når dertil.

Rasmus Nordqvist: Taksonomien er et af de vigtigste redskaber til at gennemføre den grønne omstilling, men den er også teknisk kompliceret. Kan vi løbende få tekniske gennemgange, så vi har bedre forudsætninger for at forstå redskabet?

Kim Valentin: 90 mia. euro til at finansiere den grønne sektor er fuldstændig underdimensioneret. Vi har et stort obligationsmarked i Danmark, som EU bør hente inspiration fra. Pensionskasserne i

Danmark er nominelt – altså ikke bare procentvist – store i en europæisk sammenhæng, og de vil kunne flytte noget på den grønne dagsorden. Har regeringen været i kontakt med pensionskasserne vedrørende de grønne obligationer og taksonomi?

Jeg er enig med Rasmus Nordqvist i, at det er vigtigt at få taksonomien præciseret.

Finansministeren: Det er rigtigt, at vi i Danmark har pensionskasser med store formuer, som i vidt omfang anvendes til grønne investeringer. Det er regeringen varm tilhænger af, og vi har sammen med en række partier truffet beslutning om, at der skal udstedes grønne obligationer i Danmark. Det arbejder Nationalbanken på.

Pensionskassernes investeringer i øvrigt ligger under erhvervsministerens ressort, og jeg vil derfor henvise til denne.

4. Præsentation af slovensk formandskabsprogram

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 48)

EU-note (20) – E 40 (EU-nyt om det slovenske EU-formandskabs prioriteter)

Finansministeren: Det centrale element på det økonomisk-politiske område vil være implementering af genopretningsfaciliteten, hvor Økofin som nævnt skal vedtage rådsbeslutninger om EU-landenes genopretningsplaner.

På det finansielle område vil et vigtigt tema fortsat være styrkelse af bankunionen og den finansielle EU-regulering. Drøftelserne drejer sig dels om at styrke bankernes robusthed og det finansielle indre marked, hvor tiltag generelt gælder for alle EU-lande, og dels om en fælles indskyderforsikringsordning for landene i bankunionen.

En vigtig prioritet er også at bekæmpe hvidvask. Den sag vil jeg vende tilbage til om lidt.

EU skal derudover gennemføre Baselanbefalinger om kapitalkrav til kreditinstitutter. Forslagene vil muligvis komme senere i år. Sagen vil have stor betydning for rammevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter og vi arbejder aktivt for at varetage de danske interesser i sagen, både før og efter forslagene måtte komme.

Det slovenske formandskab forventes også at prioritere det videre arbejde med forslagene om kryptoaktiver (MiCA) og operationel robusthed (DORA), som jeg forelagde for udvalget sidste gang, samt arbejdet med bæredygtig finansiering.

På skatteområdet ventes formandskabet at prioritere drøftelser af arbejdet med beskatning af den digitale økonomi i OECD, hvor der er indgået en vigtig principaftale i sidste uge. Udvalget har fået en skriftlig orientering af skatteministeren. Målet er nu en global løsning i 2021.

EU's fælles sortliste over skattely skal opdateres i forbindelse med Økofin i oktober. Der ventes også et videre arbejde med at styrke adfærdskodeksgruppens mandat. Vi er blandt dem, der arbejder for, at man fremadrettet undersøger flere potentielt skadelige skatteordninger i og uden for EU. Danmark vil fortsat ligge længst fremme i arbejdet mod skatteundgåelse, herunder sortlisten, og gøre det så effektivt som muligt.

Der ventes generel støtte til formandskabets prioriteter i Økofin.

Kim Valentin: Jeg er sådan set glad for, at det portugisiske formandskab er slut. De fokuserede for meget på den sociale dimension og glemte alt andet. Men man kommer fra asken over i ilden med det slovenske formandskab. De laver nogle dejlige overskrifter for deres formandskab, men vi ved jo godt, at der er store udfordringer i Slovenien. F.eks. har Sloveniens premierminister, Janez Janša, helt åbenlyst støttet Ungarns premierminister, Viktor Orbán, og USA's tidligere præsident Donald Trump, og retsstatsprincippet vil ikke være på dagsordenen det næste halve år under Sloveniens formandskab. Er det noget, man kritiserer fra begyndelsen, eller vil man hellere bevare den gode stemning?

Digital skat er et af punkterne under det slovenske formandskab. Der står, at det er en ny indtægt for EU's budget. Er det traktatstridigt at operere med nye indtægter på den måde?

Finansministeren: Vi har på nuværende tidspunkt ikke stor viden om Kommissionens udspil til en digital afgift. Ifølge principaftalen fra OECD er det afgørende for indgåelsen af den globale aftale, at digitale omsætningsskatter og lignende tiltag tilbagerulles, og der ikke indføres nye. Vi må afvente og se, hvad det i praksis kommer til at betyde for Kommissionens forslag.

OECD er inde i en god gænge; for nyligt har vi set et gennembrud i samarbejdet efter en periode, hvor EU og USA havde svært ved at nå hinanden. Regeringen mener ikke, at EU's initiativer skal bringe vanskeligheder til samarbejdet i OECD, når nu vi er inde i en god gænge.

Jeg har en klar forventning om, at alle Kommissionens forslag holder sig inden for traktaten, ellers har vi et selvstændigt problem.

5. Rådskonklusioner vedr. proceduren for makroøkonomiske ubalancer

– Godkendelse

KOM (2021) 0500

Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 63)

EUU alm. del (19) – bilag 487 (finansministerens brev samt erklæring vedr. vk mellem EU's finansministre 23/3-20)

EUU alm. del (19) – bilag 467 (erklæring fra eurogruppens uformelle møde 16/3-20 vedr. covid-19 tiltag)

EU-note (20) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanerne)

KOM (2020) 0500 – bilag 1 (skriftlig forelæggelse 19/6-20 af de landespecifikke anbefalinger)

EUU alm. del (20) – bilag 247 (udvalgsmødereferat side 1099, landespecifikke anbefalinger senest behandlet i EEU 8/6-20)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men tog imod spørgsmål fra udvalget.

Kim Valentin: Hvilke konsekvenser får det for Danmark, når vores store samhandelspartnere som Tyskland, Sverige og Frankrig kommer i strukturelle problemer og makroøkonomiske ubalancer? Disse lande er blevet pålagt at nedbringe deres gæld, så man kan vel ikke regne med, at de fører ekspansiv finanspolitik de næste mange år. Det vil gå ud over dansk eksport.

Finansministeren: Det vil selvfølgelig have betydning for Danmark, hvis vores store samhandelspartnere og deres økonomier kommer i problemer, men vi regner ikke på konsekvenserne for Danmark, hvis Tysklands gæld måtte nå et eller andet niveau.

Danmarks statsgæld er heldigvis lav sammenlignet med andre lande. Flere af de lande, som Kim Valentin nævner, ligger over EU's loft på 60 pct. af bnp. På den korte bane har det været nødvendigt at føre en ekspansiv finanspolitik. Men man skal begynde at indstille sig på mere normale tider, så snart økonomierne er i gang igen, så man ikke opbygger meget store underskud, der kan give udfordringer på den lange bane. Vi kan ikke beslutte noget på vegne af f.eks. Tyskland og Frankrig, og jeg kan også have en bekymring for økonomien på den lange bane, hvis ikke man i disse lande indstiller sig på mere normale tider, bl.a. hvad angår låntagning.

6. Opfølgning på IMF- og G20-møderne 9.-10. juli 2021

- Information fra formandskabet og Kommissionen
Rådsmøde 3808 – bilag 1 (samlenotat side 68)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men tog imod spørgsmål fra udvalget.

Kim Valentin: IMF og G20 anbefaler at fordele vacciner effektivt. Vi har 1 million vacciner på lager i Danmark. Hvad er planerne for dem?

Finansministeren: Fordeling af vacciner ligger under sundhedsministerens ressort.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

- a) Forslag om en pålidelig og sikker digital identitet til alle europæere
KOM (2021) 0281

Finansministeren: Jeg vil endelig orientere om et forslag om en fælles europæisk identitet.

I har modtaget et grund- og nærhedsnotat, der handler om Kommissionens lovforslag om digitale identiteter. Forslaget lægger op til, at det vil blive obligatorisk for alle EU-lande at udstede en digital ID-tegnebog eller en såkaldt wallet, der skal gøre det muligt at opbevare og dele identitetsdata på en sikker måde fra sin telefon.

I Danmark har vi en lang tradition for at udvikle digitale løsninger i det offentlige. Alene i løbet af det seneste år har vi lanceret apps såsom Coronapas, Kørekort og Sundhedskortet. Dertil kommer, at vi i Danmark allerede har en velfungerende eID-løsning i form af NemID og det kommende MitID. Vi vil arbejde for, at vi bringer Danmarks erfaringer med udvikling af digitale løsninger i spil, når vi skal påvirke lovforslaget i EU, idet udviklingen af en id-tegnebog i EU ikke skal påvirke eller erstatte vores kommende nationale MitID-løsning.

Jeg vil inddrage udvalget igen, når der måtte blive behov for at tage et forhandlingsoplæg i sagen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 15.31.